ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ੁਬੈਰ

ਬਨਾਮ

ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2022 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 279)

ਜੁਲਾਈ 20, 2022

[ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ - ਦੰਡਾਵਲੀ ਕੋਡ, 1860 – ਐਸਐਸ 153-ਏ, 295-ਏ, 201, 120-ਬੀ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 437, 438, 482 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਕਲਾ 32, 226 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 2010 – ਧਾਰਾ 35 – 2022 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172 ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 295-ਏ, 2 201 ਅਤੇ 120-ਬੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 35, ਐਫਸੀਆਰਏ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ - ਪੰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਖੈਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਤਾਪੁਰ - ਆਧਾਰਿਤ: ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ 172/ 2022 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਨਾਲ ਹੀ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ - ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇੱਕੋ ਟਵੀਟ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ - ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਊਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਅਜਿਹਾ ਸੰਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੈਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਗੈਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ - ਪੈਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਉਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਥਾਣਾ ਚਰਥਾਵਲ, ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ 2021 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 199 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226/ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ - ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 41 (1) (ਬੀ) (ii) ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਲਗਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਧਾਰਾ 41 (1) (ਬੀ) (ii) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ - ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 – ਧਾਰਾ 437, 438 – ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ – ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ: ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ:1.1 ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ 'ਚ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ। ਸੀਤਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੀਐਸ ਖੈਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 8 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ੧੨ ਜੁਲਾਈ ੨੦੨੨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 12 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਅਤੇ ਫਿਰ 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ। [ਪੈਰਾ 17-19][507-G-H; 508-A-C]

1.2 ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ, ਸਿਕੰਦਰਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਖੈਰਾਬਾਦ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਹੀਣ ਦੌਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਐਫਆਈਆਰ 172/2022 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 20, 21][508-C-F; 509-E]

ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2020) 14 ਐਸਸੀਸੀ 12

1.3 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਓਵਰਲੈਪ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ (ਏ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਟਵੀਟ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਕਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 2021 ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੁਸਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈਆਂ ਸਨ। [ਪੈਰਾ 22-25][510-C-H; 511-A E]

1.4 ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਲਗਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (1) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਰਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ। ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੰਡਕਾਰੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ.

ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 438 (2) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 437 ਅਤੇ 438 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। 'ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 26-29][511-F-H; 512-C-G; 513-A-B]

ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 273: [2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 128; ਪਰਵੇਜ਼ ਨੂਰਦੀਨ ਲੋਖੰਡਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2020) 10 ਐਸਸੀਸੀ 77 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

1.5 ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਗਾਊਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ - ਇਕ ਰਾਏ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੈਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੈਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਾਂਚ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦਾ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਟਵਿੱਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30, 31][513-E-G; 514-A-B]

ਕੁਨਾਲ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ ਵੀ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 74; ਦਾਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਾਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570; ਸੁਮਿਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁਮਿਤ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570: [2013] 10 ਐਸਸੀਆਰ 125 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 128	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 27
[2013] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 125	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 29
(2020) 14 ਐਸਸੀਸੀ 12	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21
(2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 273	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 27
(2020) 10 ਐਸਸੀਸੀ 77	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 29
(2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 74	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 29
(2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 29

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 279.

(ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਿੰਦਾ ਗਰੋਵਰ, ਸੌਤਿਕ ਬੈਨਰਜੀ, ਦੇਵਿਕਾ ਤੁਲਸੀਆਨੀ, ਮੰਨਤ ਟਿਪਨੀਸ, ਆਕਰਸ਼ ਕਾਮਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਹਰਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਮਨ ਪਾਠਕ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਡਾ. ਧਨੰਜਯਾ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼ ਦਾ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਾਂਚ ਪੋਰਟਲ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ALT ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 2017 ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ੨੦੧੩ ਦੀ ਧਾਰਾ ੮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ।

2. 20 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ, 2022 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ 172 ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ 18601 ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ, 295-ਏ, 201 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ 20102 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 27 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 30 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ, ਬੰਗਲੌਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

3. ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 2022 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲੈਪਟਾਪ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਹੋਰ ਟਵੀਟ/ ਪੋਸਟਾਂ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ੁਬੇਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 27.06.22 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼ ਦਾ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ/ ਪੋਸਟ ਪੋਸਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖ਼ਬਰਾਂ / ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਟ੍ਰੈਂਡ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲੈਪਟਾਪ ਅਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਤ ਟਵੀਟਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

1 "ਆਈਪੀਸੀ"

2 "ਐਫਸੀਆਰਏ"

(i) [2022] 18 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਟਵੀਟ 1:- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ੇਰ ਸੈਨਾ, ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸੀਤਾਪੁਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਹੰਤ ਬਜਰੰਗ ਮੁਨੀ ਜੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ।

(ii) ਸੰਜੇ ਨੇ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸਤਰ ਨੂੰ ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੁੱਧ ਦਾ ਫੇਸਬੁੱਕ ਲਾਈਵ ਵੀਡੀਓ ਦਿਖਾਇਆ: ਬਿਪਲਬ ਦੇਬ।

(iii) 'ਬਜਰੰਗ ਬਲੀ' ਦੀ ਆਰਤੀ ਕਮਾਓ, 'ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ' ਦਾ ਪਾਠ ਕਰੋ, ਬਾਂਦਰ ਕਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ।

(iv) ਟਵੀਟ 4:- ਪੁਰਾਣੇ ਲੈਪਟਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਅਤੇ ਰੈਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਨਕਲ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਗਣਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਚਾਰਲਸ ਬੇਬੇਜ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਖਰਤਾ ਲਈ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਵਿਰਾਟ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(v) ਟਵੀਟ 5:- ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਹੀ ਅਸਲ ਰਾਮ ਰਾਜ ਹੈ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਗਧਾ ਹੋਵੇ

(vi) ਟਵੀਟ 6:- ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਏ ਮੈਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ "ਪੋਸਟਕਾਰਡ ਨਿਊਜ਼" ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਨੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੈਟੀਕਨ ਸਿਟੀ ਨੂੰ ਵਾਟਿਕਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ!!! ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ। ਇਹ ਟਵੀਟ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ੁਬੈਰ ਦੇ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਦਸੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 1:20 ਵਜੇ (1 ਪੀਪੀ) ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(vii) 30 ਅਕਤੂਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3:03 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਟਵੀਟ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੈਟੀਕਨ ਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਲਿੰਗਮ ਦੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਵਾਟਿਕਾ-ਵੈਟੀਕਨ ਸਿਟੀ ਬਾਰੇ @shanknaad ਪੋਸਟ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਵੀਟ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ੁਬੈਰ ਦੇ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਇਹ ਹਨ:

(i) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153, 153-ਏ, 295-ਏ, 505, 120-ਬੀ ਅਤੇ 34 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਲੋਨੀ ਬਾਰਡਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿਖੇ 15 ਜੂਨ 2021 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 502/2021;

(ii) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 199/2021 ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 192, 504 ਅਤੇ 506 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਚਰਥਾਵਲ, ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(iii) ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ 20003 ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਚੰਦੌਲੀ ਵਿਖੇ 27 ਅਗਸਤ 2021 ਨੂੰ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 193/2021;

(iv) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 511/2021, ਮਿਤੀ 18 ਸਤੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਮੁਹੰਮਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ, 153 ਬੀ / 505 (1) ਬੀ ਅਤੇ 505 (2) ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(v) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਮਿਤੀ 1 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀਤਾਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 295-ਏ ਅਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(vi) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 286/2022 ਮਿਤੀ 10 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਸਿਕੰਦਰਾਓ, ਹਾਥਰਸ ਵਿਖੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 149, 153 ਏ, 353, 188, 120-ਬੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ ਸੋਧ ਐਕਟ 19324 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ

(vii) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 237/2022 ਮਿਤੀ 4 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ, 295 ਏ, 298 ਅਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

6. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ:

(i) ਥਾਣਾ ਚਰਥਾਵਲ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 199/2021 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 30 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(ii) ਥਾਣਾ ਮੁਹੰਮਦੀ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 511/2021 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 11 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 20 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(iii) ਖੈਰਾਬਾਦ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੇਐਮਐਫਸੀ-1, ਸੀਤਾਪੁਰ ਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 8 ਜੁਲਾਈ 2022 ਤੋਂ 14 ਜੁਲਾਈ 2022 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 8 ਜੁਲਾਈ 2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 2022 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀਆਰਐਲ) ਨੰਬਰ 6138 ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ 12 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) [2022] 18 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਥਾਣਾ ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 237/2022 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 13 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ, ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼ / ਪ੍ਰਾਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ (ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ 19735 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਏ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ: (i) ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ; (ii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਰਿਟਰਨ; (iii) ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼/ਪ੍ਰਾਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ; (iv) ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼/ ਪ੍ਰਾਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਨ ਕਾਰਡ; (v) ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼/ਪ੍ਰਾਵਦਾ ਮੀਡੀਆ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੈਂਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ; (vi) ਏਐਲਟੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ; ਅਤੇ (vii) ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਦਮ।

8. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਰਾਹਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

(ਏ) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 502/2021, ਡੀ. 15.06.2021, ਥਾਣਾ ਲੋਨੀ ਬਾਰਡਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153, 153-ਏ, 295-ਏ, 505, 120-ਬੀ ਅਤੇ 34 ਤਹਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 153, 153-ਏ, 295-ਏ, 505, 120-ਬੀ ਅਤੇ 34।

(ਬੀ) ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 199/2021, ਡੀ.ਟੀ. 24.07.2021, ਪੀ.ਐਸ. ਚਰਥਾਵਲ, ਮੁਜ਼ੱਫਮਗਰ ਅਧੀਨ/ਧਾਰਾ 192, 504, 5061ਪੀ.ਸੀ.

(ਸੀ) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 511/2021, ਡੀ.ਟੀ. 18.09.2021, ਥਾਣਾ ਮੁਹੰਮਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ, ਧਾਰਾ 153-ਏ, 153 ਬੀ/505 (1)8 ਅਤੇ 505 (2) ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

(ਡੀ) ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 237/2022, ਡੀ.ਟੀ. 04.07.2022, ਥਾਣਾ ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਡੀ.ਟੀ. 14.06.2022 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ, 295-ਏ, 298 ਅਤੇ ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ

(ਈ) ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 286/2022 ਡੀ.ਟੀ. 10.06.2022, ਹਾਥਰਸ, ਪੀਐਸ ਸਿਕੰਦਰਾਓ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 149, 153ਏ, 353, 188, 120-ਬੀ ਅਤੇ ਸੀਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ;

ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਨਾਲ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022, ਥਾਣਾ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸੀਤਾਪੁਰ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

9. ਆਫਿਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਨੰ. 20226 ਦਾ ਡੀਜੀ-8-94-(30) 10 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੇ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ 7 ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਓ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਛੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 2021 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ 193 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ। ਪੀ.ਐਸ. ਚੰਦੌਲੀ।

11. ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ 18 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 18 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 18 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ

12. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਿੰਦਾ ਗਰੋਵਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

13. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਰਿੰਦਾ ਗਰੋਵਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(i) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;

(ii) ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼, ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153ਏ, 295ਏ, 298 ਅਤੇ 505 ਅਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67;

(iii) ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਫਸੀਆਰਏ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(iv)ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਟੇਟਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਹਨ।

14. ਉਪਰੋਕਤ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ:

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ;

(ii) ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਈ ਟਵੀਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ;

(iii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

(iv) ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ;

(v) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

15. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਟਵੀਟ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਂਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

(i) ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਸਲ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਨੇ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾਈ ਹੈ

(ii) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟ ਾਰ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਵੰਡ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ;

(iii) ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਐਸਆਈਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(iv) ਵਾਰ-ਵਾਰ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏਗਾ।

17. ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਜੋ 20 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153-ਏ, 295-ਏ, 201 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਫਸੀਆਰਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕੋਰਸ, ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੇ ਟਵੀਟਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਬਾਰੇ ਵਿਆਪਕ ਸਥਿਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

18. ਸੀਤਾਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਥਾਣਾ ਖੈਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 8 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ੧੨ ਜੁਲਾਈ ੨੦੨੨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 12 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਅਤੇ ਫਿਰ 15 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ।

20. ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ, ਸਿਕੰਦਰਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਖੈਰਾਬਾਦ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 91 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੰਤਹੀਣ ਦੌਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਐਫਆਈਆਰ 172/2022 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ।

21. ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਅਰਨਬ ਰੰਜਨ ਗੋਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, 8 ਨੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡਾ. ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ) ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ।

32. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

[8] (2020) 14 ਐਸਸੀਸੀ 12

ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੀਡੀਆ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਸ਼ੋਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਦਲੇ ਦੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਡਰੇ ਬਿਨਾਂ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੱਚ ਬੋਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਬੁਨਿਆਦ ਵਾਲੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਆਜ਼ਾਦ ਨਾਗਰਿਕ ਉਦੋਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਨਿਊਜ਼ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਇਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

> ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ:

“60. [...] ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ। ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਇਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਬਣੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਮਨੁੱਖੀ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਓਨੀ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਚੌਕਸੀ, ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਧੂੜ ਭਰੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ (ਅਤੇ ਨਹੀਂ) ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਬਚਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਕਸਰ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਭਾਗ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

> 61. [...] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਅ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲਾਈਨ ਬਣੇ ਰਹਿਣ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 172/2022 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫਆਈਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਓਵਰਲੈਪ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।23. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਟਵੀਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਵਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

24. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਵੀਟਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

25. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਟਵੀਟ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਂਚਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਕਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਦੁਸ਼ਟ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ 2021 ਤੋਂ ਕੁਝ ਸੁਸਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈਆਂ ਸਨ।

26. ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਬੇਲਗਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (1) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਰਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

27. ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ

ਉਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, 9 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

> "6. [...] ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ. ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

28. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੰਡਕਾਰੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਸੀਮਤ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

29. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 438 (2) ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 437 ਅਤੇ 438 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ। 'ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

[9] (2014) 8 ਐਸਸੀਸੀ 273

[10] ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 (2) ਅਤੇ 437 (3) (ਸੀ)

[11] ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 437 (3) (ਬੀ)

[12] ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 437

ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ।13 ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਵੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਪਰਵੇਜ਼ ਨੂਰਦੀਨ ਲੋਖੰਡਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 14, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਡਾ. ਡੀਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ) ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ:

> “21. [...] ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਜ਼ਮਾਨਤ - ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜੋਖਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

30. ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਊਂ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਸੰਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ - ਇਹ ਰਾਏ ਕਿ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਉਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੈਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੈਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜਾਂਚ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦਾ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਟਵਿੱਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਲਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

---

[13] ਕੁਨਾਲ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 74; ਦਾਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਾਤਾਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570; ਸੁਮਿਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁਮਿਤ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ), (2013) 15 ਐਸਸੀਸੀ 570.

[14] (2020) 10 ਐਸਸੀਸੀ 77

ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 20,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਂਡ ਦਾਇਰ ਕਰੇ:

ਏ) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 502/2021, ਮਿਤੀ 15.06.2021, ਥਾਣਾ ਲੋਨੀ ਬਾਰਡਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 153, 153-ਏ, 295-ਏ, 505, 120 ਬੀ ਅਤੇ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਬੀ) ਆਈ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਥਾਣਾ ਚੰਦੌਲੀ ਵਿਖੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਨੰਬਰ 193/2021 ਮਿਤੀ 27.08.2021 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀ) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 511/2021, ਮਿਤੀ 18.09.2021, ਥਾਣਾ ਮੁਹੰਮਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲਖੀਮਪੁਰ, ਧਾਰਾ 153-ਏ, 153 ਬੀ/505 (1)8 ਅਤੇ 505 (2) ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਡੀ) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 226/2022 ਮਿਤੀ 01.06.2022, ਥਾਣਾ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀਤਾਪੁਰ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 295-ਏ (2) ਅਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ।

ਈ) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 286/2022 ਮਿਤੀ 10.06.2022, ਥਾਣਾ ਸਿਕੰਦਰਾਓ, ਹਾਥਰਸ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 149, 153ਏ, 353, 188, 120-ਬੀ ਅਤੇ ਸੀਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7; ਅਤੇ

ਐਫ) ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 237/2022, ਮਿਤੀ 04.07.2022, ਥਾਣਾ ਹਾਥਰਸ ਕੋਤਵਾਲੀ ਨੇ 14.06.2022 ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 153 ਏ, 295-ਏ, 298 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਆਈਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 67 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

(ii) ਮੁਜ਼ੱਫਰਨਗਰ ਦੇ ਥਾਣਾ ਚਰਥਾਵਲ ਵਿਖੇ 24 ਜੁਲਾਈ 2021 ਨੂੰ ਦਰਜ 2021 ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ 199 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ;

(iii) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 10 ਜੁਲਾਈ 2022 ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਸਆਈਟੀ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

(iv) ਉਪਰੋਕਤ (i) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ (ਏ) ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; (ਅ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(v) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226/ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਏ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;

(vi) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਊਸ ਕੋਰਟ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

32. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ: ਰੂਪਾਂਸ਼ੀ ਵਿਰੰਗ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016